

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců JUDr. Kateřiny Šimáčkové, JUDr. Lenky Matyášové, JUDr. Karla Šimky a JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D., v právní věci žalobkyně: **O. Ch.**, zastoupené Mgr. Eduardem Benešem, advokátem, se sídlem Na Rozcestí 6, Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní příhrádka 21/OAM, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 2. 2010, č. j. OAM - 7/LE - 18 - LE05 - 2010, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 25. 5. 2010, č. j. 45 Az 7/2010 - 29,

takto:

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Ustanovenému zástupci stěžovatelky, Mgr. Eduardu Benešovi, advokátovi, se sídlem Na Rozcestí 6, Praha 9, **se nepřiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů.

Odůvodnění:

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“), státní příslušnice Mongolska, se svou kasační stížností domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 25. 5. 2010, č. j. 45 Az 7/2010 - 29, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 2. 2010, č. j. OAM - 7/LE - 18 - LE05 - 2010. Napadeným správním rozhodnutím žalovaný stěžovatelce neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu). Žalovaný ve svém rozhodnutí vycházel z tvrzení stěžovatelky, že se návratu do země svého původu obává z důvodu, že jí zde nadále hledá její bývalý partner, který ji do jejího odjezdu ze země fyzicky napadal. Stěžovatelka rovněž v žádosti o udělení mezinárodní ochrany tvrdila, že jí stíhají zdravotní problémy se srdcem, očima, uchem a páteří. Žalovaný však uzavřel, že se stěžovatelka nepokusila vyhledat ochranu státních orgánů své země, ani nedoložila, že by jí tyto státní orgány v případě, že by se na ně obrátila, odmítly ochranu poskytnout. Ze zpráv o zemi původu (Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických o dodržování lidských práv v Mongolsku za rok 2008 ze dne 25. 2. 2009, Informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky č. j. 122588/2007 - LP ze dne 18. 7. 2007 a aktuální informace o Mongolsku obsažené v databázi České tiskové kanceláře) pak žalovaný usoudil, že zde stěžovatelka měla dostatek možností svá práva bránit a že ani zmíněné zdravotní problémy nemohou být důvodem pro udělení azylu či doplňkové ochrany.

Krajský soud pak ve svém rozsudku mimo jiné uvedl, že rozhodnutí o udělení humanitárního azylu (§ 14 zákona o azylu) je vydáváno ve sféře volného uvážení žalovaného, přičemž ve zde posuzované věci toto správní uvážení nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, bylo v souladu s pravidly logického posuzování a žalovaný zvolil řádný procesní postup. Pokud jde o udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, konstatoval krajský soud, že stěžovatelka sama neuvedla, že by jí v případě návratu do země původu hrozilo nebezpečí vážné újmy, přičemž tato skutečnost nevyplývá ani ze spisového materiálu. Krajský soud zdůraznil, že v řízení bylo prokázáno, že násilí ze strany partnera lze uniknout, pokud se takto postižená osoba obrátí na příslušné mongolské státní orgány.

Ve své kasační stížnosti stěžovatelka uvádí kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“). Konkrétně je stěžovatelka přesvědčena, že splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, neboť bude-li vydána do země svého původu, hrozí jí vážné nebezpečí újmy na zdraví a životě. Případně jí měl být z důvodu jejího zdravotního stavu udělen azyl humanitární (§ 14 zákona o azylu).

Dříve než Nejvyšší správní soud přistoupil k věcnému posouzení kasační stížnosti, bylo na něm zhodnotit, zda kasační stížnost splňuje všechny formální náležitosti. Dospěl k závěru, že kasační stížnost byla podána včas, napadené rozhodnutí je rozhodnutím, proti kterému lze tento mimořádný opravný prostředek ve smyslu § 102 s. ř. s. podat, a stěžovatelka je osobou, která byla účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí vzešlo. Rovněž je řádně zastoupena ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. Kasační stížnost je tedy přípustná.

Vzhledem k okolnosti, že se v dané věci jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany, zabýval se Nejvyšší správní soud dále ve smyslu § 104a s. ř. s. otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být kasační stížnost podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

K otázce přijatelnosti kasační stížnosti, a tudíž výkladu pojmu „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, se Nejvyšší správní soud podrobně vyjádřil ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS. Dle tohoto usnesení je kasační stížnost přípustná: 1) ohledně právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) ohledně právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny odlišně, 3) v případě potřeby změnit výklad určité právní otázky dosud řešené správními soudy jednotně (tzv. judikatorní odklon) a 4) v případě, kdy by bylo v napadeném rozhodnutí správního soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se přitom v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud (a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, (b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva (k tomu srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2006, č. j. 2 Azs 40/2006 - 57; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

V témže usnesení pak Nejvyšší správní soud konstatoval, že je v zájmu samotného stěžovatele, aby uvedl, v čem spatřuje, v mezích kritérií přijatelnosti popsaných výše, v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat. Ve zde posuzovaném případě

však stěžovatelka ve své kasační stížnosti žádný takový důvod či okolnost neuvádí, přičemž takový důvod nevyplývá ani z kasační stížnosti či soudního spisu.

Námitka vztahující se k přezkumu rozhodnutí žalovaného v části o neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu již byla vyřešena judikaturou Nejvyššího správního soudu. V rozsudku ze dne 26. 8. 2004, č. j. 5 Azs 170/2004 - 72, zdejší soud konstatoval, že „*ustanovení § 14 zákona o azylu je kombinací neurčitého právního pojmu a správního uvážení, kdy neurčitým právním pojmem je, případ zvláštního zřetele hodný*“ a vlastní rozhodnutí správního orgánu vyjádřené slovy „*lze udělit humanitární azyl*“ *stavuje správné uvážení.*“ Nejvyšší správní soud rovněž judikoval, že na udělení azylu z humanitárních důvodů nemá žadatel subjektivní právo a soudy ve správním soudnictví přezkoumávají pouze to, zda správní orgán při svém rozhodování nepřekročil meze správního uvážení, tj. „*samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem.*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu z 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 - 38; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Krajský soud přitom z výše uvedeného při přezkumu napadeného správního rozhodnutí vycházel; uvedl, že správní orgán řádně zjistil a posoudil osobní situaci stěžovatelky a pokud na základě toho nedovodil důvody pro udělení humanitárního azylu, je takové rozhodnutí v jeho pravomoci. Charakter zdravotních problémů, které stěžovatelka uváděla, nevzbuzuje podle krajského soudu pochybnost o tom, že správní uvážení žalovaného nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, bylo v souladu s pravidly logického posuzování a takový úsudek byl zjištěn řádným procesním postupem. Jedná se tedy ve smyslu § 104a s. ř. s. a shora citovaného usnesení č. j. 1 Azs 13/2006 - 39 o námitku nepřijatelnou, neboť na ni ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje odpověď a v napadeném soudním rozhodnutí nebylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení žadatelky.

Judikaturou Nejvyššího správního soudu již byla vyřešena i druhá ze stěžovatelčiných námitek týkající se doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.

Stěžovatelka ve své kasační stížnosti v souvislosti se svými námitkami vztahujícími se k doplňkové ochraně tvrdila, že se v případě návratu do země svého původu obává domácího násilí ze strany svého bývalého partnera. Se svými potížemi se přitom stěžovatelka neobrátila na policii či jiné příslušné státní orgány. Na otázku, co ji k tomu vedlo, pak v pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla, že zvolila možnost odjet ze země. Ze zprávy Ministerstva zahraničí Spojených států amerických za rok 2008, z níž vycházel žalovaný ve správním řízení, přitom vyplývá, že právní řád země původu stěžovatelky domácí násilí zakazuje a ukládá policistům přijímat a zpracovávat stížnosti, docházet na místa činu, vyslýchat pachatele a svědky, apod. Rovněž lze z této zprávy dovodit, že policie zásadně přistupuje k vyšetřování takových případů, byť se v některých případech lze setkat s jejich negativním postojem k zasahování do soukromých rodinných záležitostí. Z této zprávy jistě nevyplývá, že policisté zasahují ve všech případech domácího násilí bez výjimky, nelze z ní však dovodit ani to, že by obětem domácího násilí v převažujícím procentu případů nebyla poskytnuta policejní ochrana. Stěžovatelka se však ochrany ze strany státních orgánů sama účinně nedomáhala, ani netvrdila, že by v případě, kdy by ji vyhledala, nebyla tato ochrana efektivní. Za této situace nelze učinit závěr o tom, že by jednání, kterému byla stěžovatelka vystavena, bylo mongolskými státními orgány podporováno, trpěno nebo že by proti němu mongolské orgány nebyly schopny poskytnout adekvátní ochranu. Rovněž nelze učinit závěr o tom, zda by byl případný pokus o vyhledání ochrany a samotná ochrana rozumné a smysluplné (tj. s to žadatele před pronásledováním, resp. vážnou újmu, ochránit, příp. alespoň snížit riziko jeho újmy)

(srov. Větrovský, J. *Pronásledování nestátními činiteli a nutný podíl státu na pronásledování v evropském kontextu*. In Jílek, D., Bukvaldová, J., Klečková, R., Kosář, D., Tomisová, M. (eds.): *Společný evropský azylový systém: právní pojem pronásledování*. Brno: Doplněk, 2005, str. 156).

Ohledně této otázky ve vztahu k zemi původu stěžovatelky nicméně zdejší soud již judikoval, a to v usnesení ze dne 22. 12. 2008, č. j. 4 Azs 80/2008 - 51. Nejvyšší správní soud zde vycházel z informací o zemi původu stěžovatelky za rok 2005, kdy zde vstoupil v účinnost speciální zákon zakazující domácí násilí. V tomto usnesení Nejvyšší správní soud uzavřel, že domácí násilí nemohlo být v posuzovaném případě azylově relevantním důvodem, neboť „*zeme pôvodu stěžovateľky sa snaží proti domácimú násilí bojovať a je schopna a ochotna zajištit oběti domácího násilí potřebnou ochranu*“. Stěžovatelka přitom ve své kasační stížnosti neuvedla, proč by se měl Nejvyšší správní soud od této judikatury odchýlit, a důvody pro takový postup nevyplývaly ani ze spisového materiálu.

Z těchto důvodů je třeba považovat i druhou z uvedených stížnostních námitek za nepřijatelnou, neboť se jedná o otázku, k níž Nejvyšší správní soud již ve své judikatuře zaujal své stanovisko.

Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, neboť ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje odpověď na posuzované námitky a krajský soud rozhodl plně v souladu s touto judikaturou. S ohledem na výše uvedené shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost nepřijatelnou, a proto ji podle § 104a s. ř. s. odmítl.

Stěžovatelce byl usnesením krajského soudu ze dne 11. 3. 2010, č. j. 45 Az 7/2010 - 17, ustanoven zástupce Mgr. Eduard Beneš, advokát, se sídlem Na Rozcestí 6/1434, Praha 9. Přestože byl zástupce přípisem Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Azs 24/2010 - 47 ze dne 30. 7. 2010 vyzván, aby svou odměnu vyčíslil a soudu sdělil, zda je plátcem DPH či nikoli, na tuto výzvu reagoval pouze tak, že Nejvyššímu správnímu soudu sdělil číslo účtu, na nějž si přeje zaslat priznanou odměnu. Nejvyšší správní soud tedy při vyčíslení odměny postupoval na základě skutečností zřejmých ze soudního spisu.

Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že se zástupci nepřiznává odměna a náhrada hotových výdajů, pokud jde o sepis kasační stížnosti [(§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], neboť takové podání spočívající převážně v parafrázi zákonných ustanovení svou podstatou nijak nenaplnuje smysl povinného zastoupení advokátem v řízení před Nejvyšším správním soudem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2006, č. j. 6 Azs 78/2006 - 80). Zástupce stěžovatelky tak zcela opomněl poukázat na nedostatečné zjištění skutkového stavu ve správním řízení (žalovaný vycházel ze tří druhů informací o zemi původu stěžovatelky, přičemž pouze jedna ze zohledněných zpráv obsahuje pro zde posuzovanou věc relevantní informace, ke kterým navíc žalovaný přistoupil velmi selektivně). Nejvyšší správní soud pak k takové vadě nemůže přihlídnout *ex officio*, neboť řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispozicní a Nejvyšší správní soud je vázán důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 věta první s. ř. s.), přičemž rozpoznaná vada řízení před správním orgánem nepředstavuje ani žádný z důvodů, k němuž přihlíží Nejvyšší správní soud z úřední povinnosti.

Dále s ohledem na to, že ze soudního spisu nevyplývá, že by ustanovený zástupce uskutečnil se stěžovatelkou jakoukoli poradu, nepřiznává se mu odměna ani za úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. b) a c) advokátního tarifu.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. října 2010

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu